

Obsah

Úvod	13
1. COMTOVA FILOSOFIE V EVROPSKÉM KONTEXTU	
19. STOLETÍ	21
1.1 Kritika ideologie Francouzské revoluce	23
1.2 Hledání ideje bratrství	25
1.3 Comtova pozitivistická reforma společnosti a ustavení sociologie	27
1.3.1 „Zákon tří stadií“ a klasifikace věd	28
1.3.2 Sociologie vědou ve službách lidstva	30
1.3.3 Lidská přirozenost a sociální pořádek	37
1.3.3.1 Jednotlivec	38
1.3.3.2 Rodina	41
1.3.3.3 Společnost	42
1.4 Reformní odkaz Comtovy pozitivistické doktríny	43
1.5 T. G. Masaryk jako protagonista pozitivismu	49

2. MASARYKOVA UNIVERZITNÍ LÉTA	
A PRVNÍ SEZNÁMENÍ S POZITIVISMEM	53
2.1 Masarykovi učitelé na vídeňské univerzitě	58
2.2 Metafyzika a psychologie jako hlavní Brentanův zájem	63
2.2.1 Stručný nástin určujících rysů Brentanovy filosofie	67
2.2.2 Masaryk Brentanovým žákem	75
2.3 Masaryk a Platón	81
2.4 První samostatné pokusy (platonismus jako paralelní zájem)	84
2.4.1 „Platón jako vlastenec“	88
2.4.2 „Teorie a praxis“	92
2.5 Mezi objektivismem a subjektivismem	99
2.6 Reflexe Comtova myšlení v Masarykově raném díle	101
2.7 Závěry: Masaryk a Comte	107
3. MASARYKOVY PRÁCE Z OSMDEŠÁTÝCH LET: FILOSOF KONKRÉTNÍ LOGIKY	111
3.1 Otec moderního pozitivismu David Hume	115
3.1.1 Základní myšlenka humovské skepse	116
3.1.2 Humovo pojetí religiozity	117
3.1.3 Problém indukce	119
3.1.4 Obecné konsekvence Humových závěrů ve vztahu k osvícenství	120
3.2 Masaryk a Hume	121
3.3 „Počet pravděpodobnosti a Humova skepse“	123
3.3.1 Vlastní Masarykovo pojetí metody počtu pravděpodobnosti a jeho kritická reflexe	128

3.3.2	Brentanův názor na Masarykův pokus vyvrátit Humovu skepsi počtem pravděpodobností	131
3.3.3	Důkaz exaktnosti (matematického) počtu pravděpodobnosti	132
3.4	Blaise Pascal	135
3.4.1	Masarykova kritika Pascalova teismu a nedostatečného smyslu pro historičnost	137
3.4.2	Pascalovo pojetí náboženství	138
3.4.3	Zvyk a skepse	140
3.5	<i>Konkrétná logika</i>	142
3.5.1	Třídění a soustava věd	145
3.5.2	Závěry	154
3.5.3	Příprava druhého vydání <i>Konkrétné logiky</i>	158
3.5.4	Příprava třetího vydání <i>Konkrétné logiky</i>	160
3.5.5	Recenzenti <i>Konkrétné logiky</i>	163
3.6	<i>Athenaeum</i> jako médium moderní vědeckosti	175
3.6.1	Filosofie	179
3.6.2	Etika a náboženství	183
3.6.3	Estetika	187
3.6.4	Sociologie	189
3.6.5	Psychologie	195
4.	POZITIVISTICKÉ TENDENCE PŘED MASARYKEM ...	201
	Exkurs: Herbart a jeho filosofie	207
	Metoda vztahů	210
	Ontologie	212
	Psychologie	214
	Etika	216

4.1 Čeští herbartovci	219
4.2 Inaugurace českého pozitivismu	227
4.3 Závěry: herbartismus a Masaryk	229
5. „REÁLNÁ“ ETIKA JAKO ŽIVOTNÍ POSTOJ <i>SUB SPECIE AETERNITATIS</i>	239
6. MASARYKŮV HUMANITNÍ REALISMUS, ROZUMĚJÍCÍ RACIONALITA A JEJÍ POZITIVNÍ REZIDUUM	257
7. VLASTNÍ MASARYKOVO POJETÍ POZITIVISMU	269
Summary	287
Literatura	293
Jmenný rejstřík	313